

STELLAN PETRIĆ*

Praktična iskustva u radu zajedničkih istražnih timova Europske unije

Sažetak

Ovaj članak opisuje neka od praktičnih iskustava više zemalja članica Europske unije te Europolu i Eurojustu u formiranju i djelovanju zajedničkih istražnih timova na području borbe protiv trgovine ljudima te krijumčarenja droge. Jednako tako opisani su i problemi u pokušaju samog formiranja zajedničkih istražnih timova i to oni pravne prirode, kao i oni praktični koji su se javljali tijekom postupanja policijskih i pravosudnih službenika u sklopu zajedničke istrage. Svrha ovog članka je informiranje policijskih istražitelja i državnih odvjetnika o svim aspektima praktične provedbe ugovora o zajedničkom istražnom timu te otvorenim pitanjima koja se mogu javiti tijekom provođenja istražnih radnji u sklopu zajedničkih istraga.

Ključne riječi: *zajednički istražni tim, Europol, Eurojust, operacija "PREMIERE", operacija "GOLF", operacija "IBRAHIM".*

UVOD

Pravni okvir rada zajedničkih istražnih timova pravno je u potpunosti definiran s počecima koji datiraju još od sastanka političkih vođa u gradu Tampere 1995. godine gdje se uvidjela potreba da zemlje zajednički istražuju određena kaznena djela, preko Amsterdamskog sporazuma, potpisanog 1997. godine, koji je potvrdio tu potrebu pa sve do donošenja Konvencije o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima 2000. godine koja je na tragu UN-ove konvencije o transnacionalnom organiziranom kriminalu iz 2000. godine (tzv. Palermo konvencija).

Nasuprot tome, praktična primjena ovog koncepta rada još uvijek je povezana s brojnim nejasnoćama i nedoumicama koje se od slučaja do slučaja različito rješavaju. Najčešći problemi koji se pojavljuju kod praktične primjene ovog modela rada tiču se pravnih sustava koji se razlikuju od zemlje do zemlje, problema s jezikom na kojem se komunicira

*Stellan Petrić, struč. spec. crim., časnik za vezu Republike Hrvatske pri Europolu, MUP RH.

unutar zajedničkog istražnog tima, problema s troškovima, kao i s implementacijom na nacionalnoj razini članka 13. Konvencije o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima.

Tijekom 2005. godine pristupilo se formiranju mreže eksperata za zajedničke istražne timove na nacionalnoj razini koja će, između ostalog, imati i zadaću promoviranja ovakvog načina rada u zemljama članicama Europske unije.

Jednako tako, značajna uloga dana je i Eurojustu, za kojeg je određeno da će biti jedinstvena točka iz koje će se odlučivati o financiranju zajedničkih istražnih timova i to sredstvima koja će Eurojustu biti dodijeljena iz fondova Europske komisije.

U daljnjem tekstu opisat će se neka iskustva u radu zajedničkih istražnih timova, no treba uzeti u obzir činjenicu da se radi o konceptu koji je poprilično rijetko korišten u dosadašnjem radu agencija za provođenje zakona zemalja članica Europske unije, ali je razumijevanje njegovih načela te recentnih iskustava od izuzetnog značaja budući da najnovija kretanja na političkoj razini Europske unije idu u smjeru snažne potpore podizanju razine svijesti kod istražitelja o ovom načinu rada te njegovom češćem korištenju u praksi.

1. OPERACIJA "GOLF"

Problemi s kojima se suočavala londonska policija u središtu te metropole bili su poznati svakom policijskom službeniku. Dnevno su stizale pritužbe građana u vezi s agresivnim prosjacima i kradljivcima koji su operirali u prostoru i oko prostora u kojem su se nalazile ekskluzivne trgovine i objekti od kulturnog značaja za grad London. Ciljana skupina počinitelja ovih kažnjivih ponašanja bila su djeca i to ona iz određene socijalne skupine. Prikupljeni obavještajni podaci upućivali su na činjenicu da se kod djece koja su bivala zadržana od strane policije te kasnije predana na skrb "odgovornim" roditeljima, radi mahom o povratnicima. Uočeno je također da su isti roditelji dolazili po različitu djecu u različito vrijeme u nekoliko policijskih postaja, gdje su tvrdili da se radi o njihovoj vlastitoj djeci. Sve ove obavijesti upućivale su na to da se djeca organizirano iskorištavaju radi prosjačenja i džepnih krađa.

Tijekom 2007. godine rumunjska policija započela je istragu nakon podatka da je preko 1 100 djece, najčešće Roma, napustilo Rumunjsku, a da se nikada poslije toga nije zabilježio njihov povratak, što je izazvalo sumnju da se radi o trgovini ljudima. Sve dostupne informacije dostavljene su na analitičku obradu u Europol, u Analitičku radnu datoteku pod nazivom "Phoenix", gdje su utvrđene poveznice s više od dvije stotine djece koja su bila uhićena na području Londona zbog sitnijih kriminalnih radnji i prekršaja.

Ova analiza pokrenula je mehanizme policijske suradnje te je u svrhu sprječavanja počinjenja ovih kaznenih djela i uhićenja počinitelja osnovan Zajednički istražni tim sastavljen od Metropolitan policije (Ujedinjeno Kraljevstvo), Ureda javnog tužitelja Ujedinjenog Kraljevstva, britanskog Centra za trgovinu ljudima s jedne strane, te s druge strane Nacionalne policije i tužiteljstva Rumunjske, zajedno s bliskom potporom Europolu i Eurojusta.

Zajednički istražni tim, koji je tako formiran brojao 30 službenika, imao je zadaću ustanoviti na koji način se ulice Londona koriste za opisane kriminalne aktivnosti.

Kao posebnost može se navesti podatak kojim su raspolagale kolege iz Metropolitan policije prema kojem su podzemlje grada Londona držali Romi iz Republike Bugarske, dok je nadzemlje pripadalo Romima iz Rumunjske. Tako je naime bio podijeljen teritorij u svrhu obavljanja kriminalnih aktivnosti za koje su korištena djeca.

Za rad ovog Zajedničkog istražnog tima iz sredstava Europske komisije osigurano je preko milijun eura.

Dosadašnji rezultati rada ovog Zajedničkog istražnog tima pokazali su se impresivnima, baš kao i suradnja s rumunjskim policijskim službenicima koji su na početku istrage doputovali u London te su radili zajedno s britanskim kolegama. Specijalističko znanje rumunjskih kolega i poznavanje jezika pokazali su se neprocjenjivima za uspjeh ovog istražnog tima, odnosno operacije "GOLF". Za razmjenu informacija u sklopu ovog Zajedničkog istražnog tima korišteni su bilateralni i multilateralni kanali te Europol. Također je angažirano i više eksperata i analitičara Europola uz korištenje tzv. Europolovog "mobilnog ureda". "Mobilni ured" podrazumijeva telekomunikacijsku i računalnu opremu koja je prenosiva te omogućava službenicima Europola 24-satni pristup svim bazama podataka Europola s bilo koje lokacije na kojoj je postavljen "mobilni ured" uz preduvjet postojanja ISDN konekcije.

Rezultat ove operacije ogleda se u uhićenju više osoba osumnjičenih za trgovinu ljudima, zapljeni njihove imovine te utvrđivanju poveznica s kriminalnim poslovima identičnog *modusa operandi* u Kraljevini Španjolskoj, Republici Italiji i Republici Francuskoj.

2. NEKA PRAKTIČNA ISKUSTVA KRALJEVINE NIZOZEMSKJE

2.1. Zajednički istražni tim u vezi s trgovinom ljudima

Ovaj projekt Zajedničkog istražnog tima nastao je na temelju inicijative u svezi sa suzbijanjem trgovine ljudima tijekom sastanka Operativne skupine europskih šefova policija (*European Police Chiefs Task Force – EPCTF*) u rujnu mjesecu 2003. godine i to između Kraljevine Nizozemske, Ujedinjenog Kraljevstva, Republike Bugarske, Kraljevine Belgije i Savezne Republike Njemačke. Ideja je bila formiranje promatračke skupine od predstavnika navedenih zemalja koja bi onda učinila analizu s ciljem pronalaska slučaja prikladnog za formiranje zajedničkog istražnog tima.

Navedene aktivnosti nazvane su projektom Zajedničkog istražnog tima koji se već u inicijalnom stadiju susreo s problemom pronalaska odgovarajuće istrage koja bi bila od interesa za sve spomenute zemlje. Jednako tako, namjeri formiranja Zajedničkog istražnog tima ispriječili su se i pravni problemi koji su se očitovali u činjenici o različitom pravnom statusu zajedničkih istražnih timova u nacionalnim legislativama.

Tako je Ujedinjeno Kraljevstvo u to vrijeme usvojilo neke norme na tragu Okvirne odluke od 13. lipnja 2002. godine, Kraljevina Nizozemska je usvojila odredbe Konvencije o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima iz 2000. godine, dok su u nacionalna zakonodavstva Kraljevine Belgije i Savezne Republike Njemačke odredbe o zajedničkim istražnim timovima implementirane tek u siječnju, odnosno u kolovozu 2005. godine. Problem sudjelovanja Republike Bugarske u radu Zajedničkog istražnog tima bio je u

činjenici da ta zemlja u to vrijeme nije bila članica Europske unije, a već je tijekom 2004. usvojila nužne zakonske odredbe o zajedničkim istražnim timovima.

Aktivnosti koje su provođene u sklopu promatračke skupine išle su za tim da potaknu zainteresirane strane da u Europol, odnosno u Analitičku radnu datoteku Europola koja se bavi trgovinom ljudima, dostave operativna saznanja o organiziranim kriminalnim skupinama umiješanim u počinjenje te vrste kaznenih djela, na podlozi tih saznanja potom bi bio ustrojen zajednički istražni tim. Ubrzo je postalo jasno da je premali broj aktualnih, "živih" informacija bio dostavljan Europolu, a kao objašnjenje je navedena činjenica da zemlje nisu sklone dostavljati informacije o svojim istragama koje su u tijeku kako ne bi ugrozile njihov pozitivni ishod.

Uz taj problem, pojavio se i problem zemalja (kao što je to bio slučaj s Kraljevinom Nizozemskom) koje nisu imale središnju bazu podataka o trgovini ljudima, već je svaka od regionalnih policija posjedovala svoju bazu podataka.

Sljedeća poteškoća odnosila se na rad analitičara Europola koji su od zemalja članica dobivali podatke koji su već prethodno bili analizirani od strane nacionalnih analitičkih odjela pa se tako pojavio problem "preanaliziranih" informacija, odnosno nemogućnosti da se učini kvalitetna analiza u Europolu budući da su inicijalne informacije već bile selektirane i "pročešljane" na nacionalnoj razini.

Jednako tako, jedan od problema u radu analitičara Europola predstavljalo je i to što dobar dio informacija koje su pristizale, nije bio preveden na engleski jezik.

Nakon što su inicijalne aktivnosti poodmakle, pojavio se i problem da predstavnici zemalja koji su sudjelovali u radu promatračke skupine za zajednički istražni tim, nisu bile osobe koje su mogle donijeti relevantne odluke na nacionalnoj razini, što je kod ostalih stvorilo dojam da te zemlje rad promatračke skupine ne smatraju suviše ozbiljnim.

Otvoreno pitanje u radu predstavljalo je i upravljanje radom promatračke skupine za Zajednički istražni tim zato što su se neophodne radnje obavljale temeljem načela dobrovoljnosti, odnosno sporazumno, dok nije postojala jasno definirana upravljačka linija s točno određenom osobom koja bi imala upravljačke ovlasti te ih mogla formalno i primjenjivati.

Nakon iskustava u radu ove promatračke skupine zaključeno je da je kod budućih slučajeva pokušaja formiranja zajedničkog istražnog tima potrebno uzeti u obzir da rad toga tima može biti organiziran na različite načine te da postojeći pravni okvir ostavlja dovoljno prostora da se taj model koristi na fleksibilan način. Zemlje koje su bile uključene u rad na ovom projektu formiranja zajedničkog istražnog tima odlučile su da iskoriste prednosti rada po ovom modelu, ali tako da tim ne bude ustrojen u jednoj određenoj državi.

Međusobno povjerenje svih uključenih strana pokazalo se kao presudno u konkretnom slučaju. Pokazalo se također da je neophodno provesti potrebne promotivne aktivnosti s ciljem podizanja razine svijesti o postojanju i načinima funkcioniranja modela zajedničkog istražnog tima unutar policijske i pravosudne suradnje u Europskoj uniji.

2.2. Zajednički istražni tim u vezi s krijumčarenjem droge

Tijekom 2005. godine, od strane nizozemske Nacionalne policijske agencije upućena je inicijativa Nacionalnom kriminalističkom odjelu Ujedinjenog Kraljevstva za formira-

njem zajedničkog istražnog tima s ciljem uhićenja i procesuiranja organizirane kriminalne skupine koja se bavila krijumčarenjem droge. Uredi državnih odvjetnika obiju zemalja stupili su tada u kontakt s njihovim nacionalnim predstavnicima u Eurojustu. Nakon dogovora o zajedničkom radu utvrđeno je i da je predmet interesa slučaj koji se unutar Ujedinjenog Kraljevstva vodi od strane Nacionalnog kriminalističkog odjela Engleske i Welsa, međutim, britanska strana je usmenim putem priopćila da će dati punu potporu istrazi koja se vodi na području Kraljevine Nizozemske, dok njihova prije spomenuta istraga ostaje pod njihovom nacionalnom ingerencijom.

Ugovor o formiranju Zajedničkog istražnog tima sastavljen je u studenome 2004. godine, a tijekom 2005. godine pridodane su mu neke nove odredbe. Ovaj Zajednički istražni tim djelovao je tri mjeseca, u njemu su sudjelovala po dva državna odvjetnika iz Kraljevine Nizozemske i Ujedinjenog Kraljevstva te trinaest policijskih službenika: voditelj tima, nadglednik tima, sedam istražitelja, jedan administrativni službenik te tri britanska raspoređena policijska službenika. U radu su aktivno sudjelovali i predstavnici obiju zemalja pri Eurojustu.

Prvi problem koji se javio u radu ovog Zajedničkog istražnog tima bio je pravne prirode. Budući da su obje zemlje već prethodno imale implementirano zakonodavstvo na nacionalnoj razini u vezi sa zajedničkim istražnim timovima, isprva se nisu očekivali problemi s pravne strane. U praksi se problem pojavio kod tumačenja nizozemskog zakonodavstva koje, kada je riječ o zajedničkim istražnim timovima, formiranje zajedničkog istražnog tima definira isključivo na temelju prethodnog sporazuma, odnosno ugovora. Okvirna odluka o zajedničkim istražnim timovima, koju je kao dio nacionalnog zakonodavstva usvojilo Ujedinjeno Kraljevstvo, nije se međutim u pravnom smislu mogla smatrati oblikom ugovora. Ovaj problem riješen je tako da se pod "ugovorom" koji je dakle bio preduvjetom stvaranja zajedničkog istražnog tima prema nizozemskom zakonodavstvu, uzeo u obzir Ugovor o Europskoj uniji, dok se daljnje pravno tumačenje povodilo za tim da je iz Ugovora o Europskoj uniji proizašla Okvirna odluka (koja je bila na snazi u Ujedinjenom Kraljevstvu).

Sljedeći problem pojavio se zbog različitih pravnih sustava u Kraljevini Nizozemskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu kada je riječ o stadijima kaznenog postupka kod kojih su sve informacije proizašle iz istrage dostupne obrani osumnjičenika, odnosno okrivljenika. Propisi u Ujedinjenom Kraljevstvu mnogo su stroži kada je riječ o omogućavanju obrani uvida u osjetljive informacije pa se taj problem premostio tako da su se sve operativno osjetljive informacije prvo dostavljale Europolu kod kojeg postoje strogo definirane procedure u postupanju s takvim podacima, koje su prihvaćene od strane obiju zemalja, a na temelju Konvencije o Europolu. Jedino su informacije koje nisu bile posebno povjerljive bile razmjenjivane izravno između članica Zajedničkog istražnog tima.

Problem pravne prirode pojavio se i nakon što je sklopljen Ugovor o formiranju Zajedničkog istražnog tima u kojem je navedeno da će službenici policije Ujedinjenog Kraljevstva kada djeluju na teritoriju Kraljevine Nizozemske, imati identične operativne ovlasti kao nizozemski policijski službenici. Ovako opisane ovlasti nisu bile u korelaciji s nizozemskim nacionalnim zakonodavstvom koje kaže da "kada provode istražne radnje u Kraljevini Nizozemskoj, raspoređene članice Zajedničkog istražnog tima (*seconded members*) mogu provoditi iste istražne radnje kao nizozemska članica, osim kada su

raspoređene članice u primjeni takvih radnji svojim nacionalnim zakonodavstvom". Postavilo se pitanje tumačenja ovih odredbi, a jedno od tumačenja bilo je da i strani policijski službenici koji su raspoređeni kao članovi Zajedničkog istražnog tima (*seconded members*), kada djeluju na području pod jurisdikcijom Kraljevine Nizozemske, imaju samo one operativne ovlasti koje su im dodijeljene sukladno s nizozemskim Zakonom o kaznenom postupku ili konvencijama potpisanim između ovih dviju zemalja te da na takvo stanje stvari ne može utjecati Ugovor o formiranju Zajedničkog istražnog tima.

U vezi s troškovima, troškove slanja policijskih službenika u Kraljevinu Nizozemsku pokrile su nadležne službe policije Ujedinjenog Kraljevstva, dok su troškove djelovanja Zajedničkog istražnog tima u identičnom omjeru snosile zemlje članice. Najveću stavku u ukupnom trošku predstavljali su troškovi korištenja mobilnih termalnih uređaja.

Kao i u prvom opisanom slučaju pokušaja formiranja zajedničkog istražnog tima, i u ovom slučaju ključnim elementom za uspjeh pokazalo se postojanje međusobnog povjerenja, kako država, tako i policijskog menadžmenta te službenika koji su sudjelovali u radu ovog Zajedničkog istražnog tima.

3. ISKUSTVA EUROPOLA

Europolova jedinica za droge jedna je od najiskusnijih kada je u pitanju sudjelovanje u radu zajedničkih istražnih timova, koja je sudjelovala u nekoliko velikih operacija pod kodnim imenima "PREMIERE", "IBRAHIM" i "PLAYA".

3.1. Operacija "PREMIERE"¹

Tijekom operacije "PREMIERE" formiranje Zajedničkog istražnog tima bilo je inicirano od strane Eurojusta, a odnosilo se na istragu organizirane kriminalne skupine koja se bavila krijumčarenjem heroina. Inicijalni interes za sudjelovanje u radu Zajedničkog istražnog tima pokazalo je pet zemalja, a nakon stanovitih pravnih i drugih poteškoća, ostale su samo dvije zemlje i to Savezna Republika Njemačka i Slovačka Republika, koje su zajedno s Europolom i Eurojustom u kolovozu 2006. godine potpisale Ugovor o formiranju Zajedničkog istražnog tima.

Formiranju ovog tima prethodile su odvojene istrage slovačke, njemačke i švedske policije tijekom kojih su prikupljena saznanja o kriminalnom djelovanju organizirane skupine kosovskih Albanaca (s bazom u Münchenu i poveznicama s kriminalnim skupinama u Bratislavi) umiješanih u međunarodno krijumčarenje heroina u razdoblju od 1998. do 2002. godine. Na temelju analiza informacija koje su prikupljene tijekom ovih istraga, pojavila se inicijativa da se daljnji rad provodi u sklopu Zajedničkog istražnog tima radi identificiranja osoba uključenih u krijumčarenje psihotropnih tvari na području Savezne Republike Njemačke, Kraljevine Švedske, Češke Republike, Republike Austrije, Slovačke Republike i Kraljevine Španjolske, budući da u tom trenutku nije postojalo

¹ Szabó, J., Ured glavnog tužitelja Slovačke. Tekst uz prezentaciju Operacije Premiere, 2007. www.genpro.gov.sk/ext_dok-szabo-191/33471c - 8. 1. 2012.

dovoljno dokaza da bi se započeo sudski postupak protiv kriminalnih skupina za koje su postojala saznanja da se bave ovom aktivnošću.

Ključnim čimbenicima za uspjeh ovog Zajedničkog istražnog tima pokazale su se prethodne neformalne konzultacije svih zainteresiranih strana, postojanje pravnog okvira, odnosno implementirane odredbe o formiranju zajedničkih istražnih timova u nacionalnim zakonodavstvima te sastavljanje jasnog i preciznog sadržaja Ugovora o formiranju Zajedničkog istražnog tima.

U navedenom ugovoru pokazalo se potrebnim definirati:

- ugovorne strane
- svrhu formiranja Zajedničkog istražnog tima
- vrijeme trajanja
- sastav tima
- jezik koji će biti korišten u komunikaciji
- koje će nacionalno tužiteljstvo podići optužnicu na temelju prikupljenih dokaza u sklopu Zajedničkog istražnog tima
- tehničke detalje (organizacija prevodilačke službe i sl.)
- voditelja tima.

Samo na području Slovačke Republike, u sklopu aktivnosti ovog Zajedničkog istražnog tima provedeno je 57 naloga za primjenu posebnih policijskih mjera, deset naloga za tajnu pratnju te tri naloga za korištenje posebnih tehničkih uređaja, dok su također zatraženi podaci o bankovnim računima, telekomunikacijama, osiguravajućim kompanijama, kao i uvid u trgovačke registre.

Problemi u radu ovog Zajedničkog istražnog tima očitovali su se u sporosti nekih od nadležnih tijela zemalja članica prilikom sastavljanja odnosno usuglašavanja teksta Ugovora o formiranju Zajedničkog istražnog tima, što je u konkretnom slučaju trajalo šest mjeseci. Sljedeću poteškoću predstavljala je niska razina znanja jezika za koji je dogovoreno da će biti korišten u komunikaciji između članova tima, kao i nekompatibilni tehnički sustavi u policijama dviju članica tima, što se primjerice u praksi očitovalo u nemogućnosti provođenja komunikacije videokonferencijskim sustavima .

3.2. Operacija "IBRAHIM"

Tijekom operacije "IBRAHIM" (2006. i 2007. godina) formiran je Zajednički istražni tim u kojem su sudjelovale Savezna Republika Njemačka, Kraljevina Nizozemska i Europol, a odnosio se na istragu oko organizirane kriminalne skupine koja se bavila krijumčarenjem heroina. Rezultat rada ovog Zajedničkog istražnog tima je 14 izdanih naloga za uhićenje, pronalazak 800 kilograma heroina, zapljena oko 30.000 eura te zapljena ilegalnog vatrenog oružja, a tijekom rada u 222 slučaja primijenjene su mjere nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu. Jedna od zanimljivosti u radu ovoga tima jest da su troškovi provođenja dosegli iznos od jedan milijun eura.

4. ZAKLJUČAK

Neka od praktičnih postupanja zajedničkih istražnih timova do sada pokazuju da ovaj koncept rada još uvijek nije doživio svoju potpunu afirmaciju među policijskim istražiteljima i tužiteljima, kao i da postoji prostor za unaprjeđenje pravnog i radnog okvira rada zajedničkih istražnih timova u budućnosti.

Iskustva nekih od zemalja članica Europske unije govore da se kao kritični elementi uspješnog djelovanja zajedničkog istražnog tima, među ostalim, pojavljuju pitanja definiranja troškova rada istražnog tima koji mogu doseći znatne novčane iznose, odnosno njihov povrat (npr. iz budžeta Eurojusta) te također precizno definiranje uloge, zadaće i ovlasti svih pojedinih članova zajedničkog istražnog tima, što se postiže pravodobnom i kvalitetnom pripremom sadržaja ugovora o zajedničkom istražnom timu, odnosno adekvatnom primjenom modela takvog ugovora.

Kvalitetna priprema ugovora o zajedničkom istražnom timu podrazumijeva i definiranje zajedničkog jezika komunikacije među članovima istražnog tima čime će se omogućiti jasna i precizna razmjena svih operativnih informacija prikupljenih tijekom kriminalističkog istraživanja i time olakšati učinkovito planiranje i koordinacija svih operativnih postupanja.

Kao jedan od kritičnih elemenata uspješnosti Zajedničkog istražnog tima pojavljuje se i pitanje ocjene dokaza koje nastaje zbog različitosti kaznenog zakonodavstva na nacionalnoj razini svake pojedine zemlje članice. Radi se, naime, o problemu prihvaćanja dokaza koji su prikupljeni kroz Zajednički istražni tim u jednoj od zemalja članica, kao valjanih dokaza od strane suda u drugoj zemlji članici u kojoj se i odvija sudski postupak.

Presudno pitanje ipak je, a to govori i dosadašnje iskustvo, postojanje međusobnog povjerenja svih članica Zajedničkog istražnog tima. Visoka razina tog povjerenja među članovima Zajedničkog istražnog tima koji su ujedno ovlašteni donositi relevantne odluke u ime vlastitih nacionalnih tijela kaznenog postupka, pokazala se kao *conditio sine qua non* svakog uspješnog djelovanja tima u sklopu zajedničkih istraga.

LITERATURA

1. Petrić, S. (2009). *Zajednički istražni timovi u Europskoj uniji*. Policijska i sigurnost, 18(4), 532.-538.
2. Rijken, C. (2006). *Joint Investigation Teams: principles, practice and problems Lesson Learned from the first efforts to establish a JIT*. *Utrecht Law Review*, 2(2), 99.-118.
3. Szabó, J. (2007). Ured glavnog tužitelja Slovačke. Tekst uz prezentaciju Operacije Premiere. www.genpro.gov.sk/ext_dok-szabo-191/33471c - 8. 1. 2012.
4. *Europska konvencija o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima*. NN-MU 4/99., 1/07. Zagreb: Narodne novine.
5. *Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta*. N-MU 14/02., 11/04. Zagreb: Narodne novine.

Summary

Stellan Petrić

Practical Aspects of Cooperation Within Joint Investigation Teams of the European Union

This article is describing some of the practical experience from several European Union member states, Europol and Eurojust in forming and operating of Joint Investigation Teams in the field of trafficking in human beings and drugs smuggling. Other than that, problems of the attempts of forming Joint Investigation Teams, legal and practical issues during activities of police officers and judicial officials within joint investigation were described. The aim of this article is to inform police investigators and public prosecutors about all the aspects of the practical implementation of Joint Investigation Team agreement and open issues which can occur during practical execution of measures within the joint investigation.

Key words: Joint Investigation Team, Europol, Eurojust, Operation Premiere, Operation Golf, Operation Ibrahim.